

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupeného JUDr. Hanou Tichou, advokátkou se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 7. 2006, č. j. OAM-248-8/TP-2006, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 9. 2007, č. j. 11 Ca 117/2007 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky JUDr. Hany Tiché **se určuje** částkou 5712 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 27. 7. 2006, č. j. OAM-248-8/TP-2006, zamítl žalovaný podle § 75 odst. 1 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“) žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu pro nesplnění podmínky uvedené v § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., neboť žádost o povolení k trvalému pobytu nebyla podána neprodleně po ukončení azylového řízení.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze. Usnesením ze dne 7. 9. 2007, č. j. 11 Ca 117/2007-36, Městský soud v Praze tuto žalobu odmítl, neboť žalobce proti rozhodnutí žalovaného nepodal rozklad, přičemž se však podle § 5 s. ř. s. lze ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon. Soud uvedl, že žalobce měl možnost podat proti napadenému rozhodnutí rozklad, o čemž byl v napadeném rozhodnutí poučen. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. soud odmítne návrh, pokud je podle tohoto zákona nepřijatelný. Podle § 68 písm. a) s. ř. s. je žaloba nepřijatelná také tehdy, nevyčerpal-li žalobce

řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon. Podle § 168 zákona č. 326/1999 Sb. se na řízení ve věci povolení k trvalému pobytu vztahují obecné předpisy o správním řízení, tedy zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „spr. ř.“). Z ustanovení § 152 odst. 1 a 2 spr. ř. vyplývá, že proti rozhodnutí, které vydal ústřední správní úřad, lze podat rozklad, o němž rozhoduje ministr. Podání rozkladu tedy bylo v souzené věci podmínkou přípustnosti správní žaloby. Žalobce však navzdory poučení obsaženému v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně rozklad nepodal. Soud proto žalobu s odkazem na ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a § 68 písm. a) s. ř. s. odmítl, neboť žalobce proti rozhodnutí nepodal rozklad, ačkoliv jej zákon připouští a žalobce byl o možnosti jeho podání poučen.

Ve včasné a ustanovenou zástupkyní doplněné kasační stížnosti stěžovatel uplatnil obsáhlé námitky zejména k vlastnímu předmětu správního řízení, neboť je přesvědčen, že mu mělo být vydáno povolení k trvalému pobytu. Neumožnění žít v České republice považuje stěžovatel za nespravedlivý zásah do svého soukromého a rodinného života. Rozklad pak nepodal s ohledem na své zdravotní problémy a na základě důvěry v údajné doporučení blíže nespécifikovaných pracovníků Ministerstva vnitra. V důsledku toho žalobce nevyhověl základním požadavkům pro podání správní žaloby, čímž je do budoucna ohrožena jeho možnost pobývat na území České republiky, kde dosud žil se svou rodinou ve společné domácnosti. V tom spatřuje stěžovatel zásah do svých základních lidských práv. S ohledem na to stěžovatel apeluje na možnost odstranění tvrdosti zákona a to tak, aby usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 9. 2007, č. j. 11 Ca 117/2007-36, bylo zrušeno a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že tvrzení stěžovatele, že mu pracovníci žalovaného poradili, aby nepodal rozklad, je nepodložené a působí nevěrohodně. Žalovaný pokládá kasační stížnost včetně jejího doplnění za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí; současně neshledává ani důvod pro přiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Důvod kasační stížnosti je uveden v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení. Nezákonnost, tedy nesprávné posouzení právní otázky, spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena.

Podle § 5 s. ř. s. se lze ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon, pokud nestanoví tento nebo zvláštní zákon jinak. Soudní řád správní tak důsledně zavádí tradiční žalobní řízení, kdy soudní ochrana nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného nebo vadného rozhodnutí prostředky správního řízení. Nevyčerpání řádných opravných prostředků žalobcem je za podmínek stanovených v § 68 písm. a) s. ř. s. důvodem nepřípustnosti žaloby a takovou žalobu proti rozhodnutí správního orgánu soud odmítne podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve svojí procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy.

V souzené věci byla podána žaloba proti rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o udělení trvalého pobytu. Proti tomuto rozhodnutí bylo možno podat rozklad, o čemž byl stěžovatel řádně poučen. Stěžovatel však této procesní možnosti nevyužil a rozklad nepodal, což ostatně netvrdí ani v kasační stížnosti. Nekonkretizovaná tvrzení stěžovatele o doporučeních blíže nespécifikovaných pracovníků žalovaného, aby rozklad nepodával, nepokládá soud za právně relevantní. Pokud jde o poukaz žalobce na možné zmírnění tvrdosti zákona, je zapotřebí poukázat na to, že soudní řád správní nedává správním soudům možnost prominutí nevyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení.

Městský soud v Praze tedy posoudil věc v souladu se zákonem, pokud za uvedené procesní situace žalobu odmítl z důvodu nevyčerpání řádných opravných prostředků; důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnosti jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud rozhodl věc neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků o složení senátu, nezabýval se již z důvodu nadbytečnosti návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena soudem zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátky částkou 2 x 2100,- Kč za dva úkony právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a v doplnění kasační stížnosti ze dne 6. 12. 2007 [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 77/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], a dále 2 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna advokátky činí 4800 Kč. Protože advokátka soudu doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající dani, kterou je advokátka povinna odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 912 Kč; odměna advokátky navýšená o daň tedy činí 5712 Kč. Zástupkyni žalobce se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 5712 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. února 2008

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu